

EVALUERING AF AKTUEL UDBREDELSE OG BRUG AF LÆSELEG 2019

INDSIGTER OG ANBEFALINGER TIL MARY FONDEN / DECEMBER 2019

INDHOLD

PROJEKTETS FORMÅL	s. 3
EXECUTIVE SUMMARY	s. 4
METODE	s. 5
INDSIGTER OG ANBEFALINGER	s. 8
TVÆRGÅENDE ANBEFALING	s. 25
OPSUMMERING	s. 27
ETIK OG RETTIGHEDER	s. 29
APPENDIX	s. 31

PROJEKTETS FORMÅL

AT SKABE DYB INDSIGT I OPLEVELSEN OG BRUG AF LÆSELEG, HERUNDER
DRIVKRÆFTER OG BARRIERER FOR KØB OG IMPLEMENTERING
– OG AT GIVE ANBEFALINGER TIL VIDEREUDVIKLING AF LÆSELEG, BÅDE
HVAD ANGÅR INDHOLD OG KOMMUNIKATION, FOR AT ØGE UDBREDELSE
OG BRUG AF LÆSELEG

EXECUTIVE SUMMARY

Den overordnede konklusion på evalueringen af LæseLeg er, at LæseLeg opleves som et godt materiale af meget høj kvalitet. LæseLeg er meget mere end et sprogligt værktøj, det bruges i høj grad til at udvikle børnenes sociale kompetencer og bruges i det relationelle arbejde i institutionerne. Men LæseLeg opleves også som omstændeligt, ressourcekrævende og har svære vilkår i en rutinepræget hverdag – hvor LæseLegs høje ambitionsniveau bliver en barriere for brugen i praksis. Derfor bør Mary Fonden gøre LæseLeg mere jordnær, tilgængelig og enkel, så det passer bedre ind i institutionernes hverdag – og LæseLegs værdi bør tydeligt forbindes til børnefællesskaber og relationsdannelse, og dermed også rykkes tættere på pædagogernes kerneopgave.

INDSIGTER OG ANBEFALINGER

1. SPROGLIG UDVIKLING ANSES FOR EN VIGTIG OG LANGSIGTET INDSATS, MEN DAGLIGDAGEN ER PRÆGET AF FASTE RUTINER, KRAV OG DOKUMENTATION

- TYDLIGGØR HVORDAN LÆSELEG PASSER IND I INSTITUTIONERNES HVERDAG. LæseLeg har svære vilkår i en rutinepræget og travl dagligdag med mange krav og med fokus på dokumentation af det pædagogiske arbejde. Hjælp derfor institutionerne med at få LæseLeg tænkt ind i hverdagen ved at koble LæseLeg til eksisterende situationer og læringsmiljøer i institutionerne, tale værdien af sproglig udvikling op på et højere niveau (demokratisk dannelse og fremtidsmuligheder) og eksemplificere, hvordan institutionerne kommer rundt om flere af læreplanens seks temaer gennem brugen af Læseleg.

2. LÆSELEG ER GENNEMARBEJDET, OG NIVEAUET ER FAGLIGT HØJT – MEN RESSOURCEKRÆVENDE OG SVÆRT AT PRIORITERE, HVIS DET IKKE ER EN SKAL-OPGAVE

- GØR LÆSELEG-MATERIALET MERE ENKELT OG TILGÆNGELIGT. LæseLegs høje ambitionsniveau bliver en barriere for pædagogerne iff. at komme i gang med at bruge LæseLeg. Det bliver for omstændeligt, ressourcekrævende og for "svær en opgave". Gør derfor LæseLeg-materialet mere enkelt, tilgængeligt og jordnært for pædagogerne ved bl.a. at udvikle en trindeling af LæseLeg, give virkelighedsnær inspiration og ved at arbejde aktivt med lederen om at gøre LæseLeg til en prioriteret opgave.

3. LÆSELEG SKABER SAMHØRIGHED OG FÆLLESSKABER – MEN BRUGES SJÆLDENT I SIN FULDE FORM OG ER OFTE EN ARBEJDSOPGAVE ALENE FOR "SPROGPERSONALET"

- FREMHÆV DET RELATIONELLE ARBEJDE I LÆSELEG OG RYK LÆSELEG TÆTTERE PÅ PÆDAGOGERNES KERNEOPGAVE. Værdien af LæseLeg er meget mere end sproglig udvikling – ryk derfor værdien af LæseLeg tættere på pædagogernes kerneopgave og fokusér i højere grad på det relationelle og sociale aspekt i LæseLeg, opfordr pædagogerne til at dele viden og erfaring med hinanden og styrk samarbejdet med sprogkonsulenterne.

METODE

VI HAR UDFØRT EN ONLINE SURVEY MED 299 RESPONDENTER, SOM HAR KØBT LÆSELEG, UDFØRT DYBDEINTERVIEWS MED 43 INFORMANTER OG DESTINATIONSINTERVIEWS MED 36 INFORMANTER FORDELT PÅ 38 ARBEJDSPLADSER

Evalueringen har været delt op i tre dele og består af både kvantitative og kvalitative data, hvilket har bidraget til både bred og dyb viden om udbredelse og brug af LæseLeg.

I første del af undersøgelsen har vi udført dybdeinterviews med 8 informanter fordelt på 6 forskellige arbejdspladser. De indledende interviews har givet et stærkt grundlag for at formulere relevante spørgsmål og svarmuligheder til den online survey (den anden del af undersøgelsen)

Den online survey har vi sendt ud til 2.439 respondenter, som har købt LæseLeg, og vi har modtaget besvarelser fra 299 respondenter.

I tredje og sidste del af undersøgelsen har vi besøgt 32 arbejdspladser, hvor vi har udført dybdeinterviews med 35 informanter, destinationsinterviews med 36 informanter og lavet observationer.

VI HAR BESØGT PÆDAGOGER OG LEDERE I INSTITUTIONERNE SAMT SPROG- OG TALEHØREKONSULENTER PÅ DERES ARBEJDSPLADS OG FÅET INDBLIK I DERES ARBEJDE OG HVERDAG

Vi har mødt 25 pædagoger (pædagogisk personale), 9 sprog- eller talehørekonsulenter, 5 ledere og 4 dagplejere og gjort brug af antropologiske metoder til at skabe indsigt i deres arbejde, behov, udfordringer samt drivkræfter og barrierer for at benytte LæseLeg.

Dybdeinterview er grundstenen i vores arbejde. Interviewene er foregået på informanternes arbejdsplads, hvor de har kunnet vise os steder og rutiner, som har særlig betydning for deres arbejdsdag.

Observationer og destinationsinterviews med forskelligt fagpersonale i institutionerne har givet os indblik i, hvordan LæseLeg-materialet opbevares, og hvordan forskellige læsesituationer og LæseLeg-grupper foregår i praksis – samt hvor udbredt kendskabet og brugen LæseLeg er.

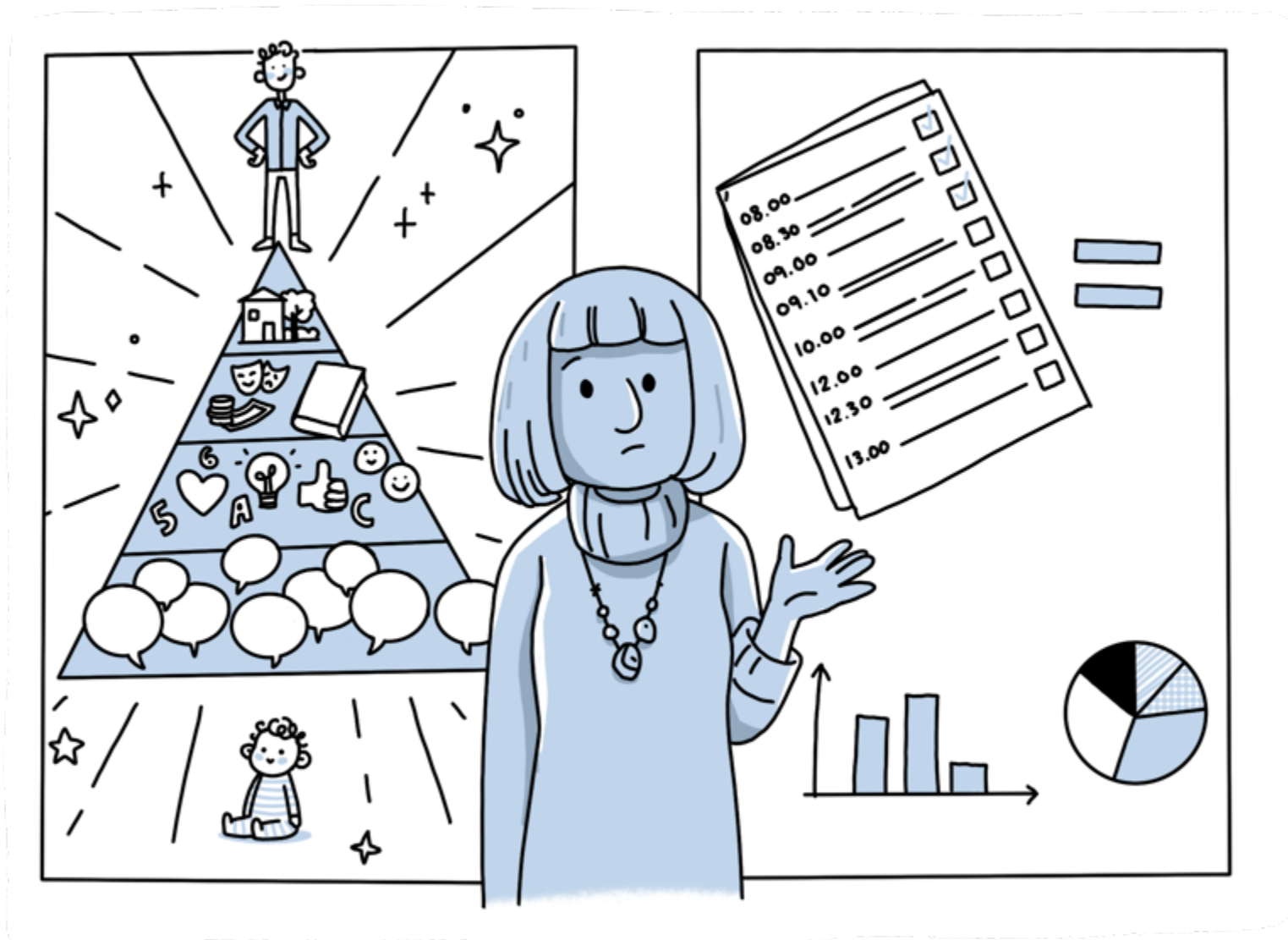
Tidslinjeøvelser, hvor vi har bedt informanterne tegne en tidslinje over en typisk dag, markere hvornår de foretager forskellige aktiviteter, og hvornår de arbejder (har mulighed for) at arbejde med sprog, har givet os indblik i dagens forløb og informanternes arbejdsopgaver.

Test af LæseLeg-materialer, hjemmeside, facebookside og nyhedsbrev har givet os viden om, hvad der fungerer særligt og mindre godt for informanterne, hvilke elementer af materialet de bruger, hvilke af LæseLegs kommunikationskanaler de kender til og bruger (og til hvad), samt hvor de normalt henter viden og inspiration. Derudover har informanterne kommenteret på, hvad Mary Fonden kan gøre for at gøre LæseLeg-materialet og kommunikationskanalerne endnu mere relevante.

Billeder fra øvelser med informanterne og fra observationer under en LæseLeg gruppe.

INDSIGTER OG ANBEFALINGER

INDSIGT 1: LÆRING I INSTITUTIONERNE

SPROGLIG UDVIKLING ANSES FOR EN VIGTIG OG LANGSIGTET INDSATS, MEN DAGLIGDAGEN ER PRÆGET AF FASTE RUTINER, KRAV OG DOKUMENTATION

LÆRING I INSTITUTIONERNE

SPROGLIG UDVIKLING ANSES FOR EN VIGTIG OG LANGSIGTET INDSATS, MEN DAGLIGDAGEN ER PRÆGET AF FASTE RUTINER, KRAV OG DOKUMENTATION

- Sprogarbejde er en langsigtet indsats med store visioner bag: det er en del af børnenes demokratiske dannelse og har afgørende betydning for børnenes relationer, deres fremtid og for, hvordan de begår sig på andre områder (f.eks. socialt).
- I forbindelse med den styrkede pædagogiske læreplan er det en ambition, at læring (herunder sprogarbejde) ikke foregår i et bestemt tidsrum, men er noget, der arbejdes med hele tiden. Dvs. at institutionerne arbejder med læringsmiljøer og med børnenes sprog i garderoben, under frokosten mv.
- Men der er mange praktiske opgaver, tilbagevendende begivenheder (eks. traditioner og højtider), krav og indsatser, som skal afdækkes i løbet af dagen. Hverdagen i institutionerne er derfor også præget af faste rammer og rutiner, hvor der særligt er afsat tid til faste læringsaktiviteter om formiddagen.
- Rutiner og læringsaktiviteter skaber genkendelighed for børnene og hjælper institutionerne til at dokumentere det pædagogiske arbejde ("vinge af i læreplanen"). Men her er LæseLeg ikke top-of-mind.

"Det er jo den måde børnene bliver dannet, så det er vigtigt. Vi kan jo se, at hvis der er nogen, der er sprogligt svage – det hæmmer dem i deres udvikling og deres leg"

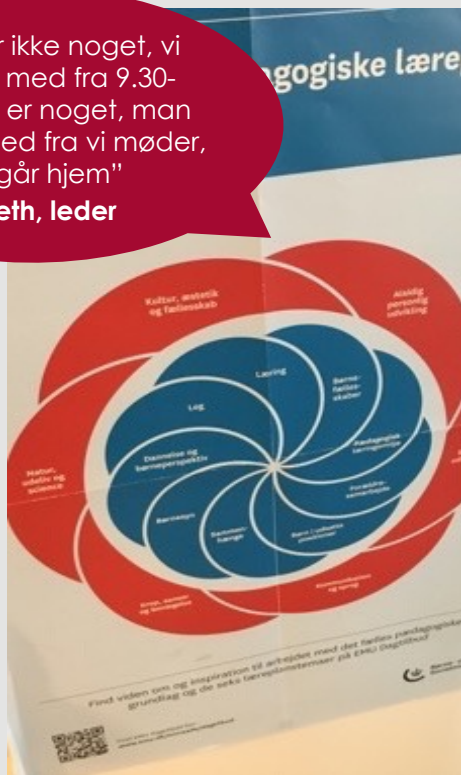
Karen, leder

LÆRING I INSTITUTIONERNE

SPROGLIG UDVIKLING ANSES FOR EN VIGTIG OG LANGSIGTET INDSATS, MEN DAGLIGDAGEN ER PRÆGET AF FASTE RUTINER, KRAV OG DOKUMENTATION

"Sprog er ikke noget, vi arbejder med fra 9.30-10.00. Det er noget, man arbejder med fra vi møder, til vi går hjem"

Lisbeth, leder

"Hvis vi tog en halv time og øvede nogle ord, det tror jeg simpelthen ikke ville flytte noget. Men når vi leger det ind, og vi eks. har bolden, vi kaster, 'og så skal du sige' eller 'det er dig, der vælger, hvad vi skal sige', så tænker man ikke over, at man måske har svært ved at udtrykke sig"

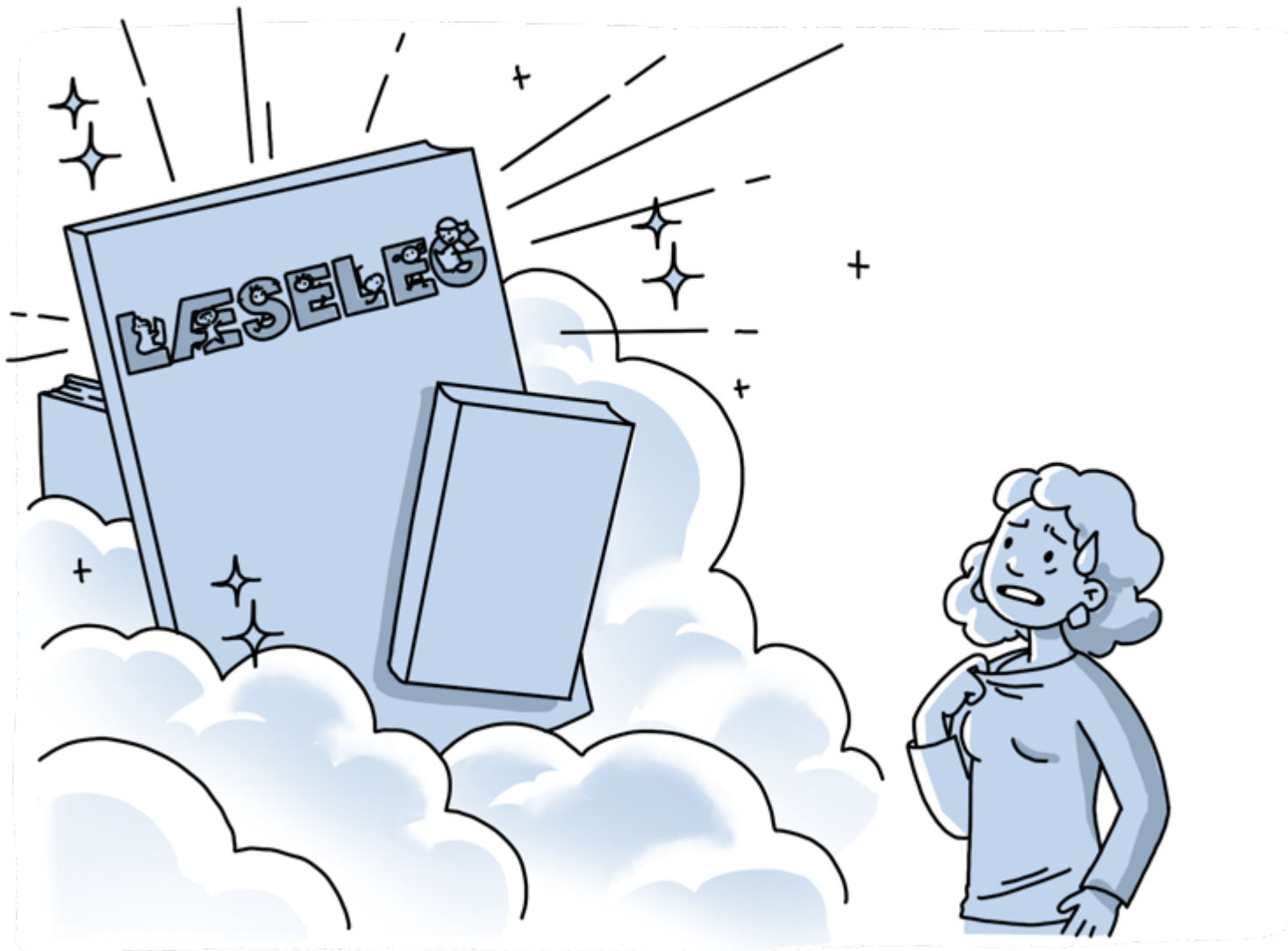
Beate, leder

Tv. ses en plakat af Den styrkede pædagogiske læreplan, som hænger inde på personalekontoret. Tv. ses en tegning af vejret, som hænger på Sarahs (sprogansvarlig) stue. Hver dag startes dagen med at snakke om, hvilket vejr det er.

ANBEFALING 1

TYDELIGGØR HVORDAN LÆSELEG PASSER IND I INSTITUTIONERNES HVERDAG

Sproglig udvikling anses allerede som en vigtig og langsigtet indsats, men LæseLeg har svære vilkår i en rutinepræget og travl dagligdag med mange krav og med fokus på dokumentation af det pædagogiske arbejde. Hjælp derfor institutionerne med at få LæseLeg tænkt ind i hverdagen.

**INDSIGT 2: OPLEVELSEN AF LÆSELEG-MATERIALET
LÆSELEG ER GENNEMARBEJDET, OG NIVEAUET ER FAGLIGT HØJT –
MEN RESSOURCEKRÆVENDE OG SVÆRT AT PRIORITERE, HVIS DET IKKE ER EN
SKAL-OPGAVE**

OPLEVELSEN AF LÆSELEG-MATERIALET

LÆSELEG ER GENNEMARBEJDET, OG NIVEAUET ER FAGLIGT HØJT – MEN RESSOURCEKRÆVENDE OG SVÆRT AT PRIORITERE, HVIS DET IKKE ER EN SKAL-OPGAVE

- Oplevelsen af LæseLeg er overvejende positiv, og når pædagogerne først har sat sig ind i LæseLeg, fungerer LæseLeg på mange måder som en køreklar manual: det er overskueligt, nemt at gå til og gennemarbejdet (eks. er bøgerne nøje udvalgt, der er udvalgt fokusord og fremlagt ideer til aktiviteter). LæseLeg er "den dybe tallerken", og det giver pædagogerne en sikkerhed, at de ved, at der ligger evidens og tanker bag. Når først LæseLeg er blevet indkørt i pædagogernes praksis, kan metoden overføres til andre bøger.
- Men "lige nu og her" opleves LæseLeg ofte som omstændeligt, tidskrævende og en ressourceluger (pædagogen skal sætte sig ind i metoden og materialet, finde konkrete, klargøre aktiviteter, printe boghæfter, sikre sig at bøgerne passer på børnegruppen og "gå-fra" stuen).
- Derudover oplever flere af pædagogerne en frygt for, om de bruger LæseLeg korrekt og som foreskrevet, da principperne og rammerne omkring LæseLeg if. dem er faste, og at metoden "kræver noget særligt".
- Lederens rolle er særlig vigtig for forankringen af LæseLeg, da lederen har beslutningskraften til at opprioritere bestemte arbejdsopgaver og gøre et fokusområde til en "skal-opgave".

"Det er dejligt, at det er et færdiglavedt koncept. Man kan bare tage det fra hylden. Man skal ikke bruge så meget tid på at finde den dybe tallerken. Alt er skrevet ned. Alt er beskrevet. Man tager bare fat på en kuffert, alt efter hvad der er behov for, og går direkte i gang"

Ayse, sprogkonsulent

OPLEVELSEN AF LÆSELEG-MATERIALET

LÆSELEG ER GENNEMARBEJDET, OG NIVEAUET ER FAGLIGT HØJT – MEN RESSOURCEKRÆVENDE OG SVÆRT AT PRIORITERE, HVIS DET IKKE ER EN SKAL-OPGAVE

"Tiden er knap, og alle er ikke sat nok ind i det"

Online survey

"Det kræver, at der er tid, og at det bliver prioriteret"

Terne, sprogpædagog

Tv. ses et billede fra institutionen hvor Sandras (sprogpædagog) arbejder. De har et helt rum dedikeret til sprog, som de kalder "sproguniverset". LæseLeg-poserne hænger klar lige til at tage ned – men de er ikke blevet brugt det sidste halve år. Th. ses et billede fra Ayses (sprogkonsulent) kontor. Hende og hendes kollegaer har udviklet en hel reol med LæseLeg-kufferter. I kufferterne er der et printet og lamineret boghæfter, spørgsmål, fokusord og konkrete.

OPLEVELSEN AF LÆSELEG-MATERIALET

	Fordel	Ulemper
Bøgerne	<ul style="list-style-type: none"> • Gode fortællinger og illustrationer, som fanger børnene • Nøje udvalgt – "garanti" for kvalitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Aldersopdelingen er for bred • Bøgernes niveau og tema passer ikke altid til alderstrinnet (det kan særligt være en udfordring at finde bøger til flersprogede børn) • Der mangler bøger inden for temaerne: årstider, traditioner og motorik • Mangel på mangfoldighed i bøgerne
Faghæfte	<ul style="list-style-type: none"> • God introduktion til LæseLeg • Sproget og niveauet er passende 	<ul style="list-style-type: none"> • Mange får ikke læst faghæftet • Det er tidskrævende at sætte sig ind i materialet – kan virke omstændigt • Der mangler oplæring f.eks. via video tutorials eller oplæsninger
Boghæfte	<ul style="list-style-type: none"> • Nemt at gå til, en køreklar manual, overskuelig • Gennemarbejdet – giver pædagogerne en sikkerhed (evidens bag materialet) • Virker som "den dybe tallerken" • Kan bruges som inspiration og videreføres 	<ul style="list-style-type: none"> • Anvendes ikke i situationen • Der er mange elementer (ikke alle bruges – og pædagogerne skalerer og selekterer) • Skal printes
Posen/ kufferten	<ul style="list-style-type: none"> • Kan samle materialer og konkrete • Hurtig at tage frem • Flere pædagoger laver selv poser eller kufferter med LæseLeg-bøger, -materialer og konkrete • Kan udvides til at bruges som "hjemmebibliotek", hvor forældre kan låne poser med hjem 	<ul style="list-style-type: none"> • En stor og tidskrævende opgave at lave og finde materialer • Posen/kufferten "glemmes" • Flere efterspørger færdiglavede poser/kufferter

OPLEVELSEN AF LÆSELEG-MATERIALET

	Fordel	Ulemper
Kursus	<ul style="list-style-type: none"> • En god introduktion til teori, tankerne bag LæseLeg samt metoden i praksis • Kurset er inspirerende, og det er sjovt at høre Jette Løntoft læse op • Det fungerer særligt godt, hvis flere kollegaer er afsted sammen, og der er konsensus i institutionen om, hvorfor LæseLeg er brugbart, hvordan det kan/skal bruges – da der dermed er flere, som kan løfte opgaven • Giver deltagerne følelsen af ejerskab iff. LæseLeg 	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskabet er lavt • Kurset har ikke gjort det store indtryk og flere kan ikke rigtig huske, om de har været på kursus • Forveksles med sprogkonsulenters introduktion af LæseLeg, så flere tror, at de har været på kursus
Nyhedsbrev	<ul style="list-style-type: none"> • Minder fagpersonalet om, at der er kommet nye boghæfter • Leder fagpersonalet ind på hjemmesiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Nogle har ikke kendskab til nyhedsbrevet
Hjemmeside	<ul style="list-style-type: none"> • Giver info om, at der løbende kommer nye boghæfter • Indeholder materialer, som kan gives til forældrene • Nogle materialer findes på andre sprog end dansk 	<ul style="list-style-type: none"> • Login til hjemmesiden tilhører kun én person • Bruges primært af sprogpædagogerne – kendskabet til hjemmesiden er lavt blandt de andre pædagoger • Tiden er ikke til at holde sig opdateret på hjemmesiden • Lavt kendskab til, hvad der er at finde på hjemmesiden
Facebook	<ul style="list-style-type: none"> • En god inspirationskilde til kreative aktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> • De aktiviteter, som lægges op, er meget ambitiøse og kan give pædagogerne indtryk af, at arbejdet med LæseLeg er meget omfattende • Ikke alle har kendskab til siden – nogle bruger ikke Facebook, og andre bruger det kun privat

ANBEFALING 2

GØR LÆSELEG-MATERIALET MERE ENKELT OG TILGÆNGELIGT

LæseLeg er et godt og evidensbaseret koncept, men ambitionsniveauet er højt, hvilket bliver en barriere for pædagogerne ift. at komme i gang med at bruge LæseLeg. Det bliver for omstændeligt, ressourcekrævende og for "svær en opgave". Gør derfor LæseLeg-materialet mere enkelt, tilgængeligt og jordnært for pædagogerne.

INDSIGT 3: LÆSELEG I PRAKSIS

LÆSELEG SKABER SAMHØRIGHED OG FÆLLESSKABER – MEN BRUGES SJÆLDENT I SIN FULDE FORM OG ER OFTE EN ARBEJDSOPGAVE ALENE FOR ”SPROGPERSOANALET”

LÆSELEG I PRAKSIS

LÆSELEG SKABER SAMHØRIGHED OG FÆLLESSKABER – MEN BRUGES SJÆLDENT I SIN FULDE FORM OG ER OFTE EN ARBEJDSOPGAVE ALENE FOR "SPROGPERSONALET"

- Ifølge pædagoger, ledere og sprogkonsulenter udvikler LæseLeg sproget, det skaber et rigt ordforråd, tilføjer nuancer, sætter handling på ord og gør børn bogvante – hvilket de ikke altid har med hjemmefra. Men ifølge dem er LæseLeg meget mere end sprog. Det er socialt, inkluderende, skaber børnefællesskaber, styrker relationer, skaber refleksion og fantasi, giver et fælles tredje og en fælles referenceramme.
- Ambitionen om at bruge LæseLeg er stor, men LæseLeg ender ofte med at blive en "sprogaktivitet", som ender på sprogpædagogens*, sprog- eller talehørekonsulentens bord, mens kollegaerne har andre fokus- og interesseområder (eks. motorik, musik eller ude liv). LæseLeg er derfor ofte begrænset til enkelte stuer.
- Der er varierende kendskab til principperne bag LæseLeg, og ikke alle skelner mellem dialogisk læsning, LæseLeg eller "højt læsning med samtale". Derudover skræddersyes og justeres LæseLeg for at blive brugt i hverdagen (gruppesammensætning, - størrelse, frekvens og aktiviteter).
- 'Mesterlære' og sidemandsoplæring fremhæves som særlig vigtig for implementeringen af LæseLeg – og her forsøger sprog- og talehørekonsulenterne i høj grad at være inspirationskilder for institutionerne.

"Der går ikke et barn ud (efter en LæseLeg-gruppe), som ikke føler sig set, eller som ikke føler sig vigtig"

Jannie, pædagogisk assistent

*Sprogpædagogen er en pædagog, som enten selv har påtaget sig rollen, eller som er blevet udpeget som sprogansvarlig i institutionen. De har ikke nødvendigvis særlige faglige kompetencer og forudsætninger for at varetage opgaven.

LÆSELEG I PRAKSIS

LÆSELEG SKABER SAMHØRIGHED OG FÆLLESSKABER – MEN BRUGES SJÆLDENT I SIN FULDE FORM OG ER OFTE EN ARBEJDSOPGAVE ALENE FOR "SPROGPERSONALET"

"Jeg kan tydeligt mærke, at de usikre børn kommer meget mere på banen"

Online survey

"Det hjælper ikke, at vi følger konceptet fra A-Z. Vi bliver nødt til at justere i det"

Ayse, sprogkonsulent

Tv. viser Ayse (sprogkonsulent) indholdet af en af de LæseLeg-kufferter, som hende og hendes kollegaer har lavet, hvori der både er boghæfter, fokusord og konkrete. Th. viser Jannie (pædagogisk assistent) en lille kasse, som de bruger til LæseLeg. Der er blandt andet forskellige konkrete i, og Jannie viser her en hjemmehækket snegl, som er hækket rundt om en refleks, sådan at den kan rulle sig sammen.

LÆSELEG I PRAKSIS

	Principper for LæseLeg	Virkeligheden
Frekvens 	3 gange inden for samme uge (max. over 2 uger for læsning og aktiviteter)	Variierende, hvor ofte LæseLeg bruges (flere gange om ugen til aldrig), hvor længe der går mellem hver læsning, antallet af gange bogen læses, om der laves nye grupper fra gang til gang, eller om den samme gruppe mødes flere gange.
Gruppestørrelse 	Under 3 år: 1-3 børn 3-6 år: 2-5 børn	Der læses med alt fra 1-20 børn (hvor et barn får læst alene til, at hele stuen får læst samlet).
Elementer fra boghæftet 	Gode ord, samtale om bog og illustrationer, kreative aktiviteter, ideer til leg og bogquiz.	Enkelte læser udelukkende bogen, mens de fleste bruger "gode ord"/fokusord. Brugen af kreative aktiviteter varierer fra aldrig at bruge dem til at gemme sig bag sine hænder ("Kaj er væk") og til at bage og spise kage ("Jeg ku' godt æde et barn"), mens andre udvikler egne aktiviteter ved at finde og udvikle egne konkrete (som fremhæves som særligt brugbare).
Målgruppe og gruppedannelse 	LæseLeg er til alle børn, men især godt til børn med et lille sprog. Grupperne dannes ud fra jævnaldrende børn, som er på sprogligt samme niveau.	LæseLeg er ikke kun gavnligt for børn med et lille sprog – det har betydning for børnenes dynamikker og fællesskaber, det gavner børn der har svært ved at vente på tur, giver tryghed og selvtillid og viser børnene, at de bliver hørt. Grupperne dannes eks. ud fra niveau, alder, dynamikker, venskaber, interesser, personlighed, og om børnene kan sidde stille eller ej.

LÆSELEG I PRAKSIS

Akserne illustrerer de parametre, som pædagogerne justerer på ift. principperne for LæseLeg for at få LæseLeg brugt i hverdagen.

Eksemplet viser en pædagog, der bruger LæseLeg 2 gange ugentligt (frekvens). LæseLeg foregår for alle 16 børn på stuen (gruppestørrelse). Lige nu læser de bogen "Sneuglen Ulla, hvor de bruger "de gode ord", taler om natdyr, og sender 3 bamser rundt, som pædagogen selv har hæklet til formålet (elementer fra boghæftet). Da LæseLeg foregår for hele stuen, er det ikke en specifik udvalgt målgruppe – og gruppedannelsen er derfor tilfældig.

ANBEFALING 3

FREMHÆV DET RELATIONELLE ARBEJDE I LÆSELEG OG RYK LÆSELEG TÆTTERE PÅ PÆDAGOGERNES KERNEOPGAVE

LæseLeg er pt. en arbejdsopgave for "sprogpersonalet", men værdien af LæseLeg er meget mere end sproglig udvikling – ryk derfor værdien af LæseLeg tættere på pædagogernes kerneopgave og fokusér i højere grad på det relationelle og sociale aspekt i LæseLeg, så LæseLeg bliver en arbejdsopgave, som alle pædagoger ser sig selv varetage og tage ansvar for.

TVÆRGÅENDE ANBEFALING

GØR LÆSELEG MERE TILGÆNGELIG, ENKEL OG TÆNKT IND I INSTITUTIONERNES HVERDAG

Den overordnede konklusion på evalueringen er, at LæseLeg opleves som et godt materiale af meget høj kvalitet. LæseLeg er meget mere end et sprogligt værktøj; det bruges i høj grad til at udvikle børnenes sociale kompetencer og i det relationelle arbejde i institutionerne. Men LæseLeg er omstændeligt, ressourcekrævende og har svære vilkår i en rutinepræget hverdag – hvor LæseLegs høje ambitionsniveau bliver en barriere for brugen i praksis.

Mary Fonden bør gøre LæseLeg mere jordnær, tilgængelig og enkel, så det passer bedre ind i institutionernes hverdag – og LæseLegs værdi bør tydeligt forbindes til børnefællesskaber og relationsdannelse, og dermed også rykkes tættere på pædagogernes kerneopgave.

OPSUMMERING

GØR LÆSELEG MERE TILGÆNGELIG, ENKEL OG TÆNKT IND I INSTITUTIONERNES HVERDAG

INDSIGT 1

SPROGLIG UDVIKLING ANSES FOR EN VIGTIG OG LANGSIGTET INDSATS, MEN DAGLIGDAGEN ER PRÆGET AF FASTE RUTINER, KRAV OG DOKUMENTATION

ANBEFALING 1

TYDELIGGØR HVORDAN LÆSELEG PASSER IND I INSTITUTIONERNES HVERDAG

INDSIGT 2

LÆSELEG ER GENNEMARBEJDET, OG NIVEAUET ER FAGLIGT HØJT – MEN RESSOURCEKRÆVENDE OG SVÆRT AT PRIORITERE, HVIS DET IKKE ER EN SKAL-OPGAVE

ANBEFALING 2

GØR LÆSELEG-MATERIALET MERE ENKELT OG TILGÆNGELIGT

INDSIGT 3

LÆSELEG SKABER SAMHØRIGHED OG FÆLLESSKABER – MEN BRUGES SJÆLDENT I SIN FULDE FORM OG ER OFTE EN ARBEJDSOPGAVE ALENE FOR "SPROGPERSONALET"

ANBEFALING 3

FREMHÆV DET RELATIONELLE ARBEJDE I LÆSELEG OG RYK LÆSELEG TÆTTERE PÅ PÆDAGOGERNES KERNEOPGAVE

ETIK OG RETTIGHEDER

ETIK OG RETTIGHEDER

Denne rapport er en revideret udgave med udvalgte citater og billeder fra den endelige rapport, som Maple har afleveret til Mary Fonden – en udgave som Mary Fonden kan dele eksternt.

Alle informanter, som fremgår i denne rapport, har givet deres samtykke til, at Mary Fonden må dele de udvalgte citater og billeder eksternt.

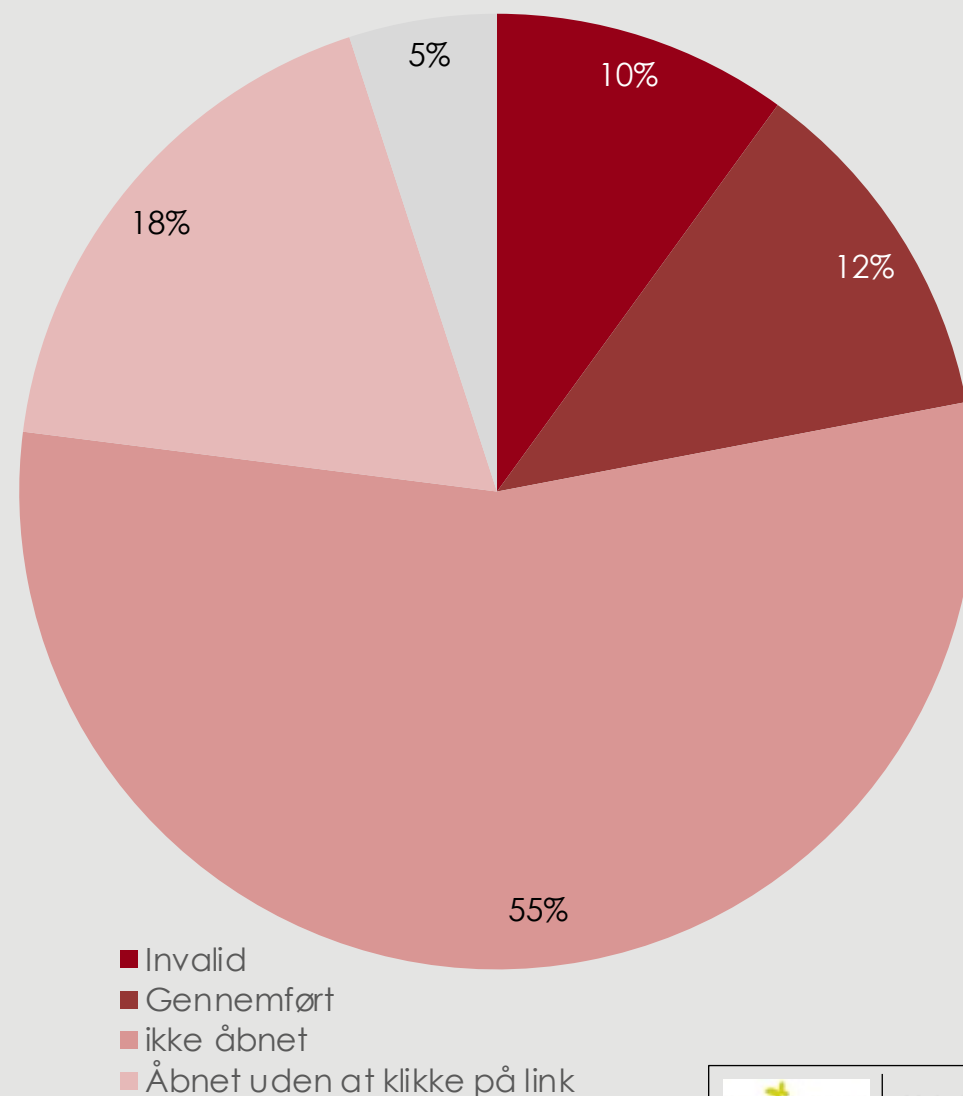
Alle informanter i denne rapport er repræsenteret under pseudonym.

APPENDIX

RESULTATER FRA ONLINE SURVEY

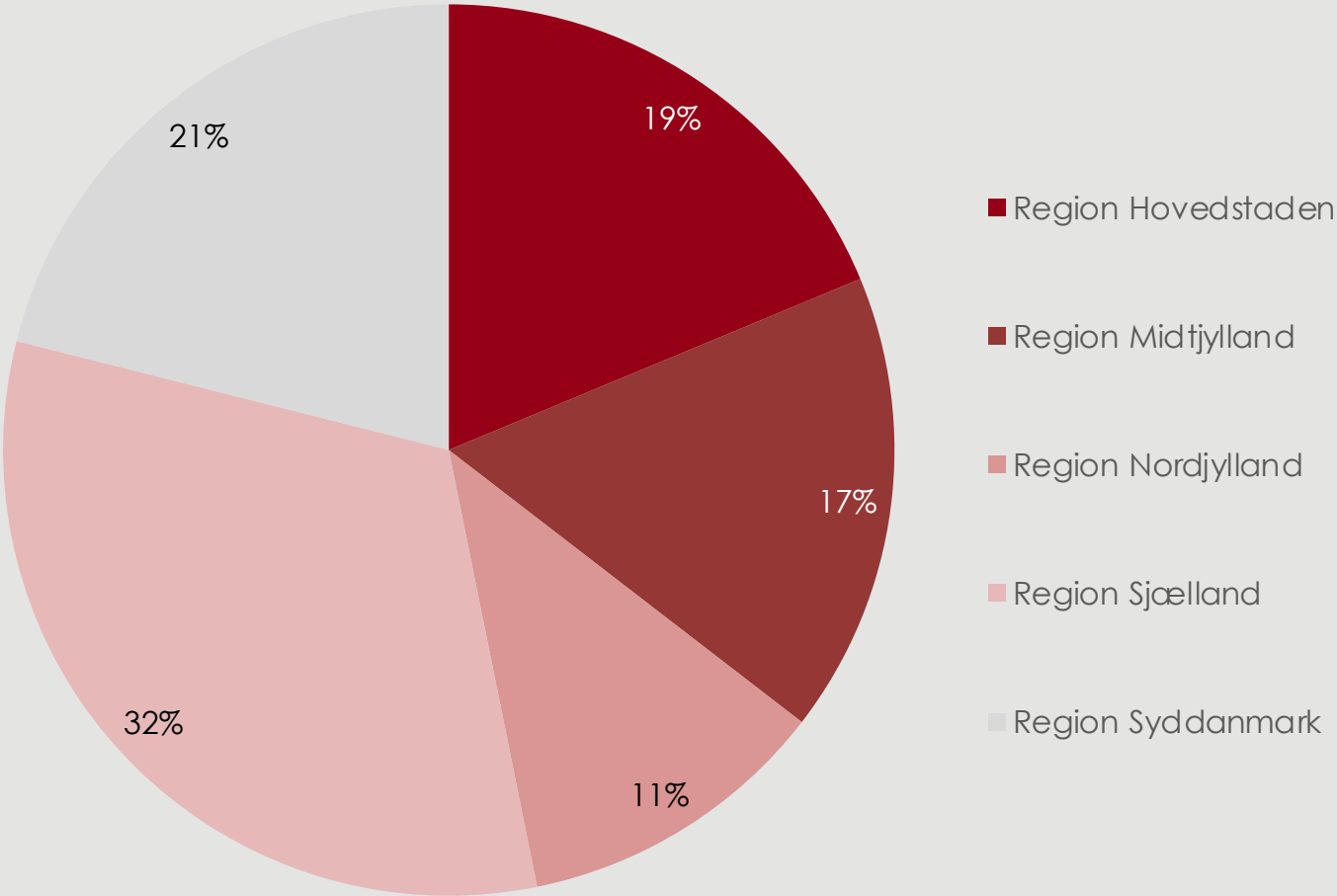
299* respondenter har gennemført spørgeskemaet – 55% har ikke åbnet mailen, og 10% af de udsendte mails er kommet retur

-
- Den online survey er blevet sendt ud til 2.439 respondenter
 - 1.342 har ikke åbnet mailen
 - 251 mails er "invalid"
 - 846 respondenter har åbnet mailen
 - 413 har klikket på linket
 - 299 har gennemført hele besvarelsen
-

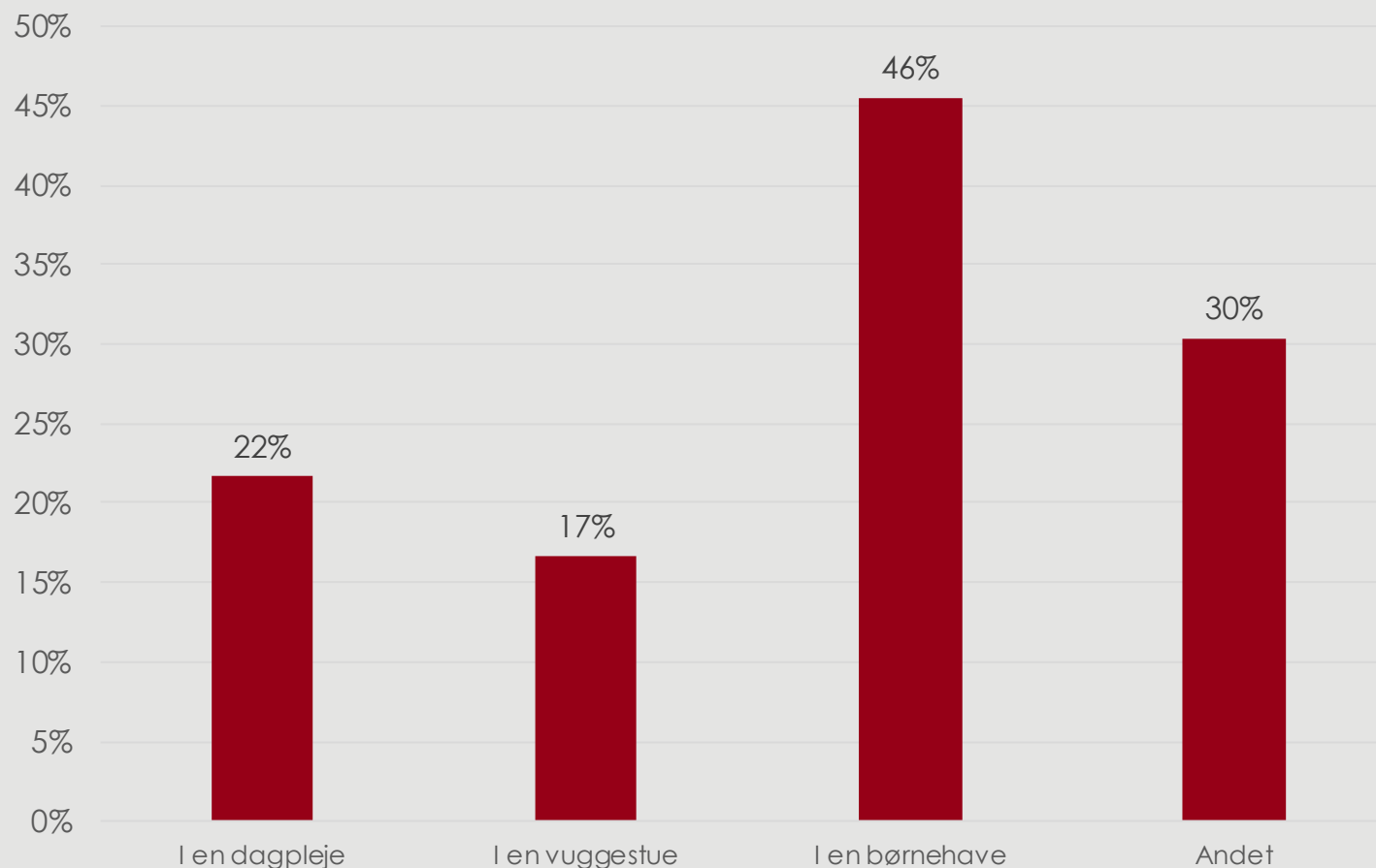
*Alle respondenter har købt LæseLeg.

Halvdelen af de 299 besvarelser kommer fra Sjælland

Ca. halvdelen af besvarelserne kommer fra børnehaver – andet-kategorien dækker især over integrerede institutioner og PPR/talehørekonsulenter

Spg.: Hvor arbejder du?

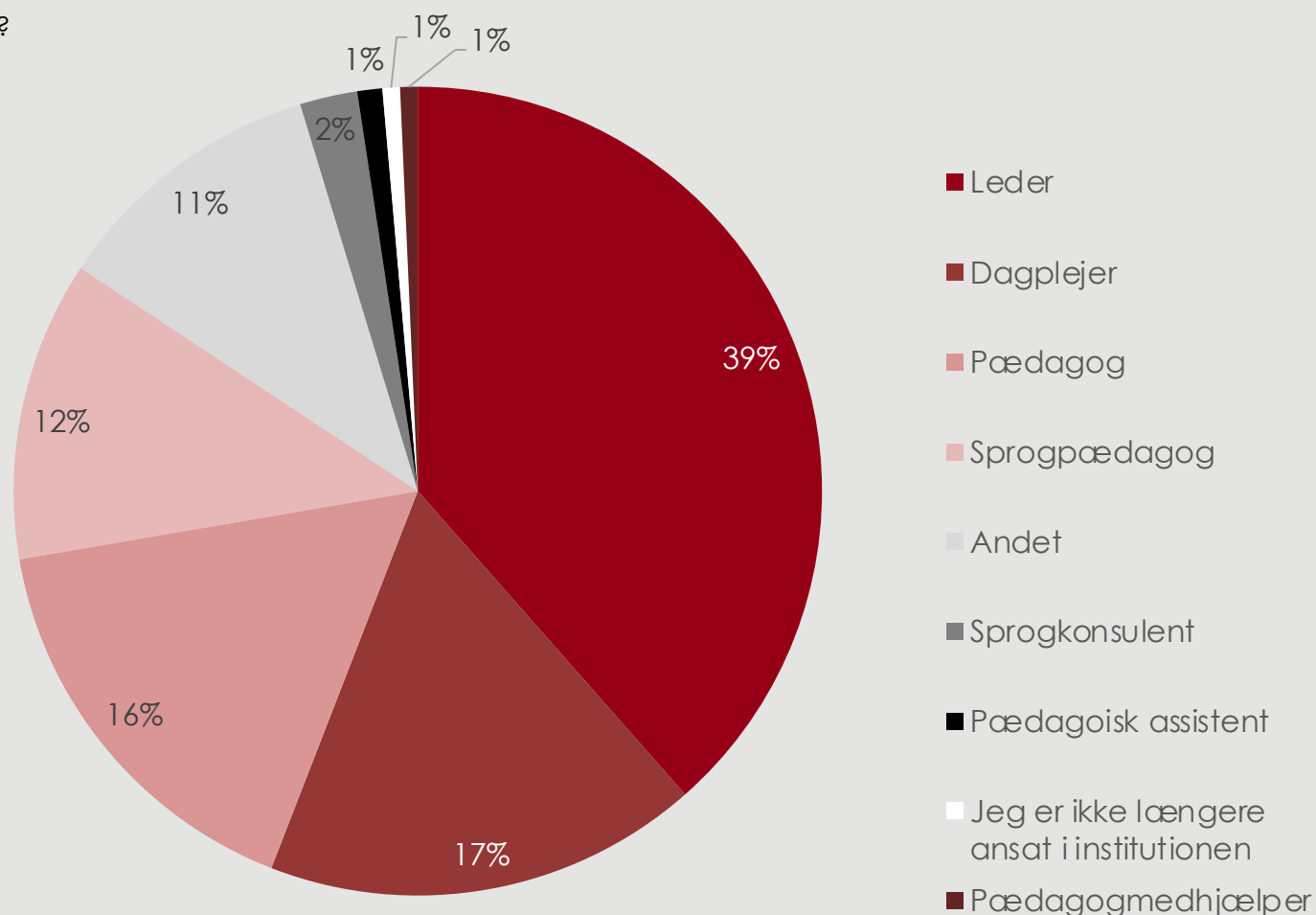

n = 299

*Andet dækker over integreret institutioner (61 %), PPR/talehørekonsulenter (22 %), børnehus (4 %), skole (3 %), kommunalt sprogtilbud eller videnscenter (9 %), privat brug (1 %).

Ca. 40% af besvarelsene kommer fra ledere, efterfulgt af dagplejere (17%) og pædagoger (16%)

Spg.: Hvilken funktion har du i institutionen?

n = 299

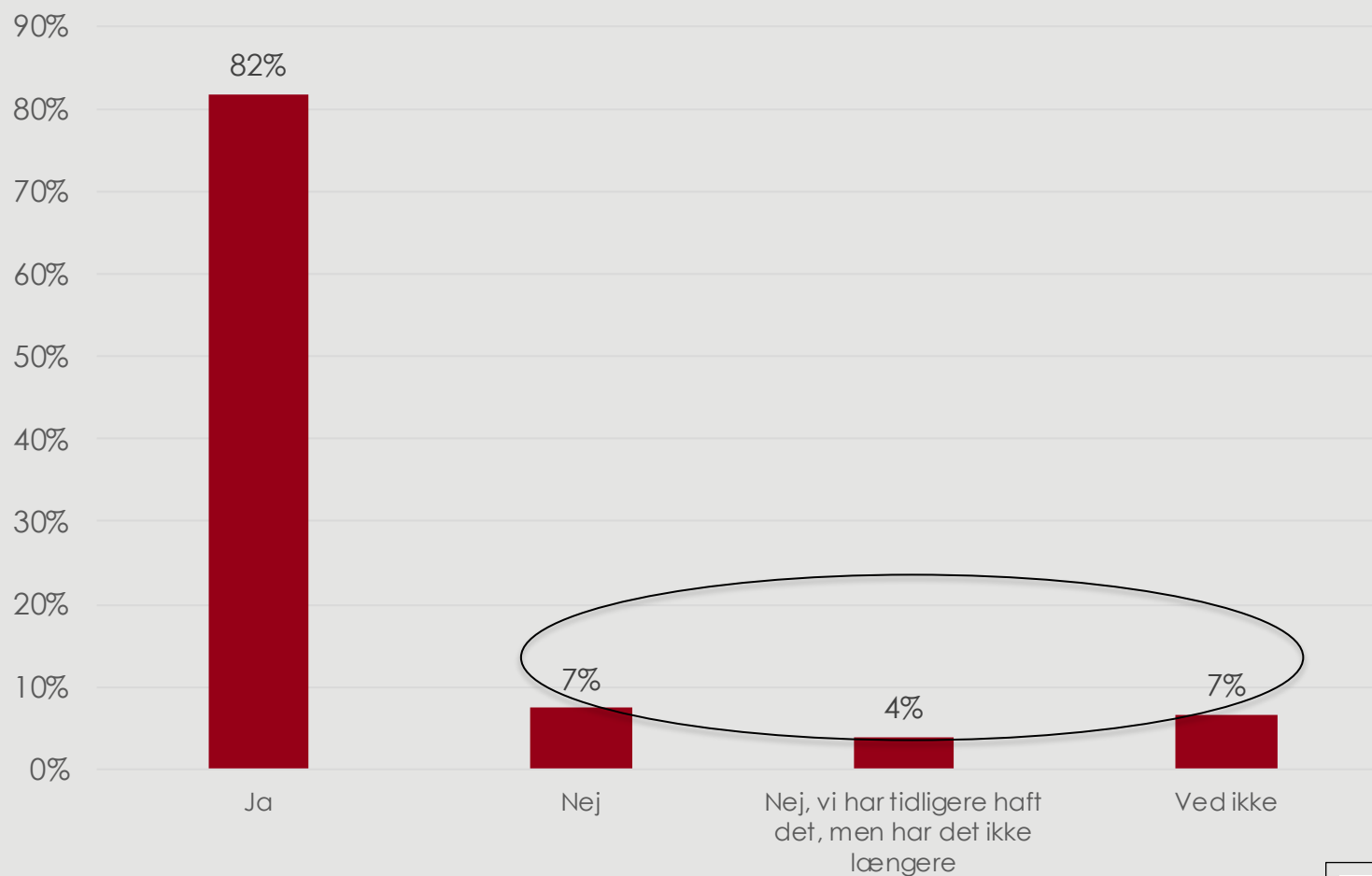
* Andet dækker over PPR-konsulenter (40%), læse- eller sprogvejleder (34%), støttepædagoger (13%), souschef i integreret institution (10%) og privat person (3%).

DECEMBER 2019 KØBENHAVN

18% af respondenterne mener ikke eller ved ikke, om de har adgang til LæseLeg

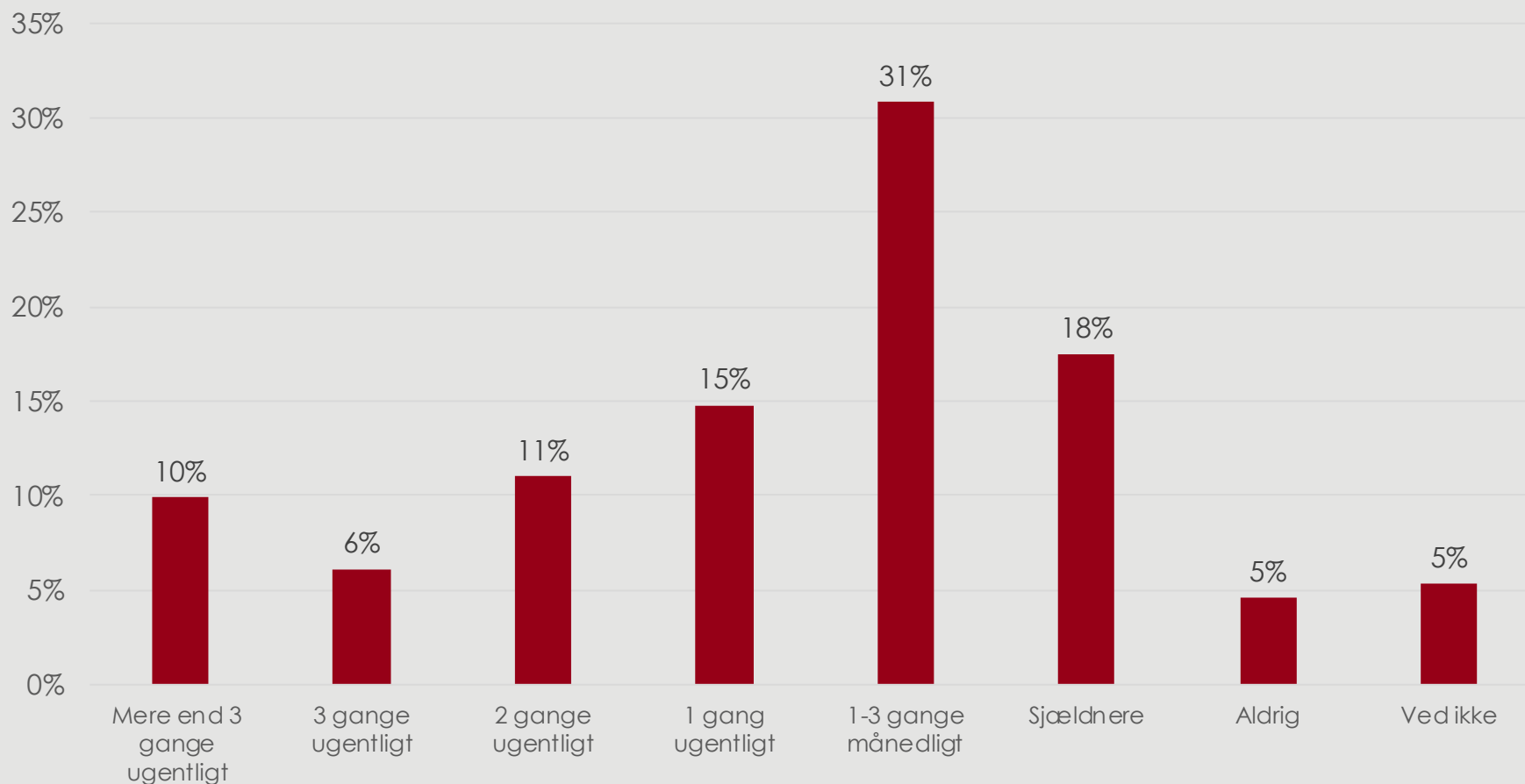
Spg.: Har I adgang til LæseLeg-pakken (bøger, boghæfter, inspirationsmateriale, log-in til hjemmesiden etc.)?

n = 297

Over halvdelen af respondenterne bruger LæseLeg 1-3 gange månedligt eller sjældnere, mens ca. ¼ bruger LæseLeg flere gange ugentligt

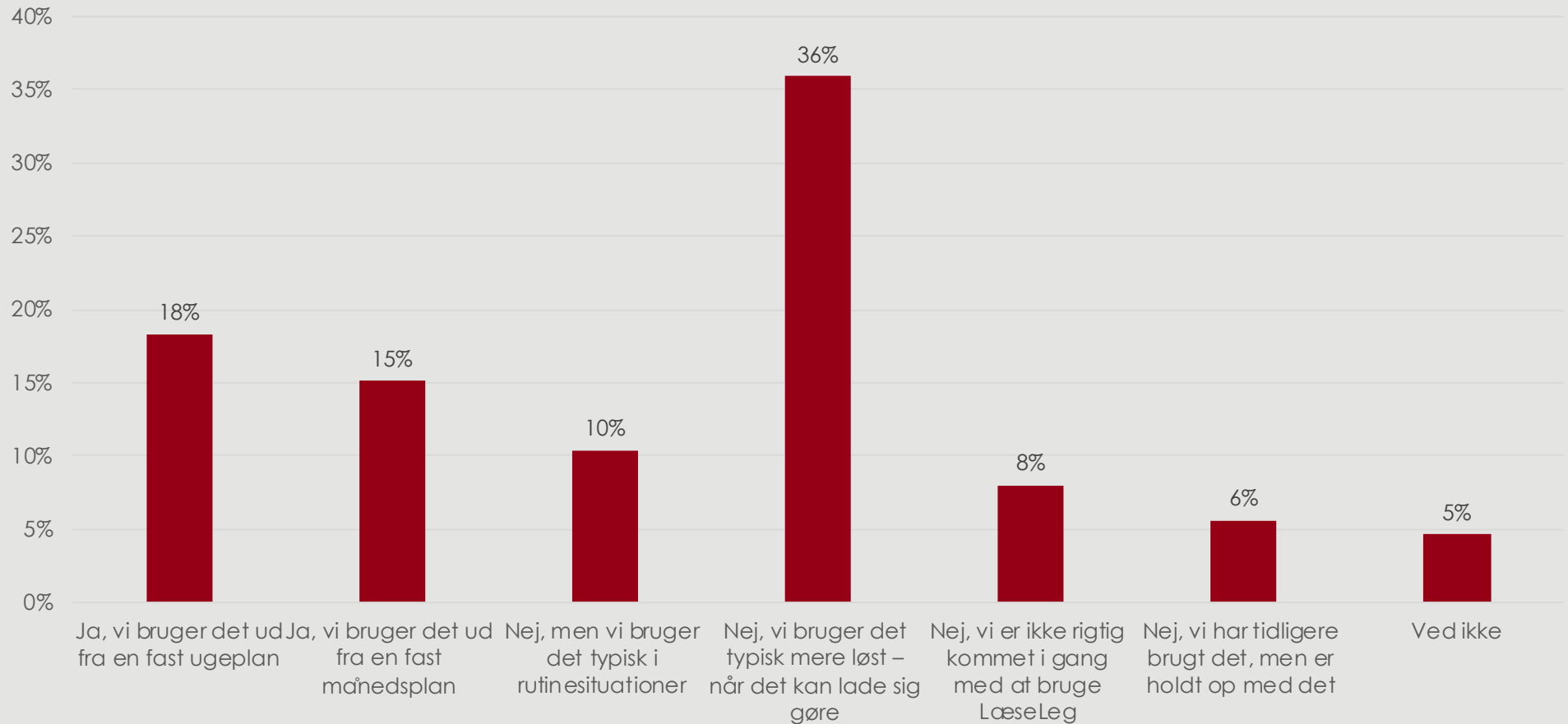
Spg.: Hvor ofte bruger I typisk LæseLeg?

n = 263

18% af respondenterne bruger LæseLeg ud fra en fast ugeplan mens 35% bruger det mere løst, når det kan lade sig gøre

Spg.: Er LæseLeg skemalagt?

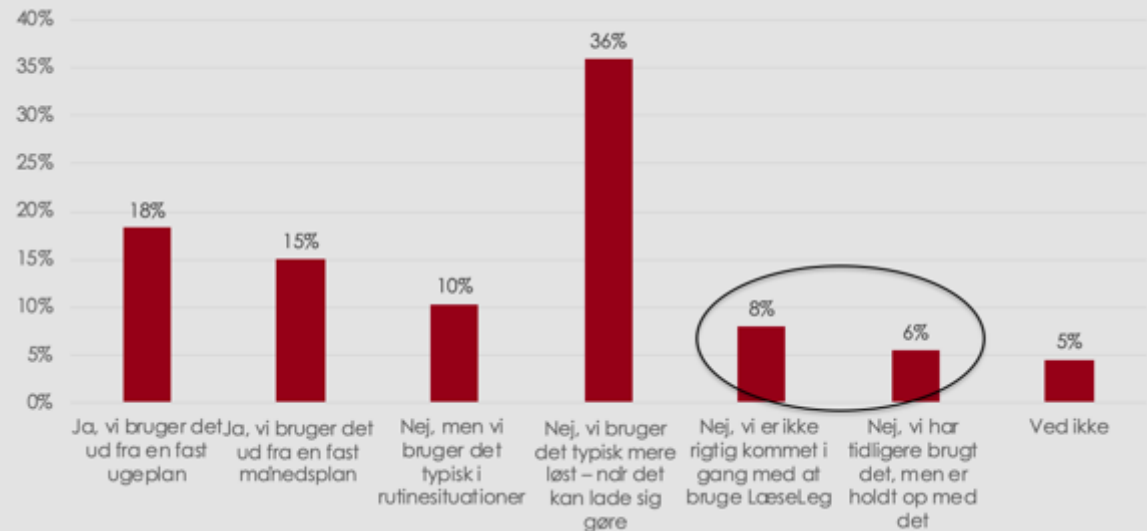
n = 251

14% af respondenterne er ikke rigtig kommet i gang med at bruge LæseLeg eller har tidligere brugt det, men gør det ikke længere

"Tiden er knap, og alle er ikke sat nok ind i det"

"Personaleudskiftning"

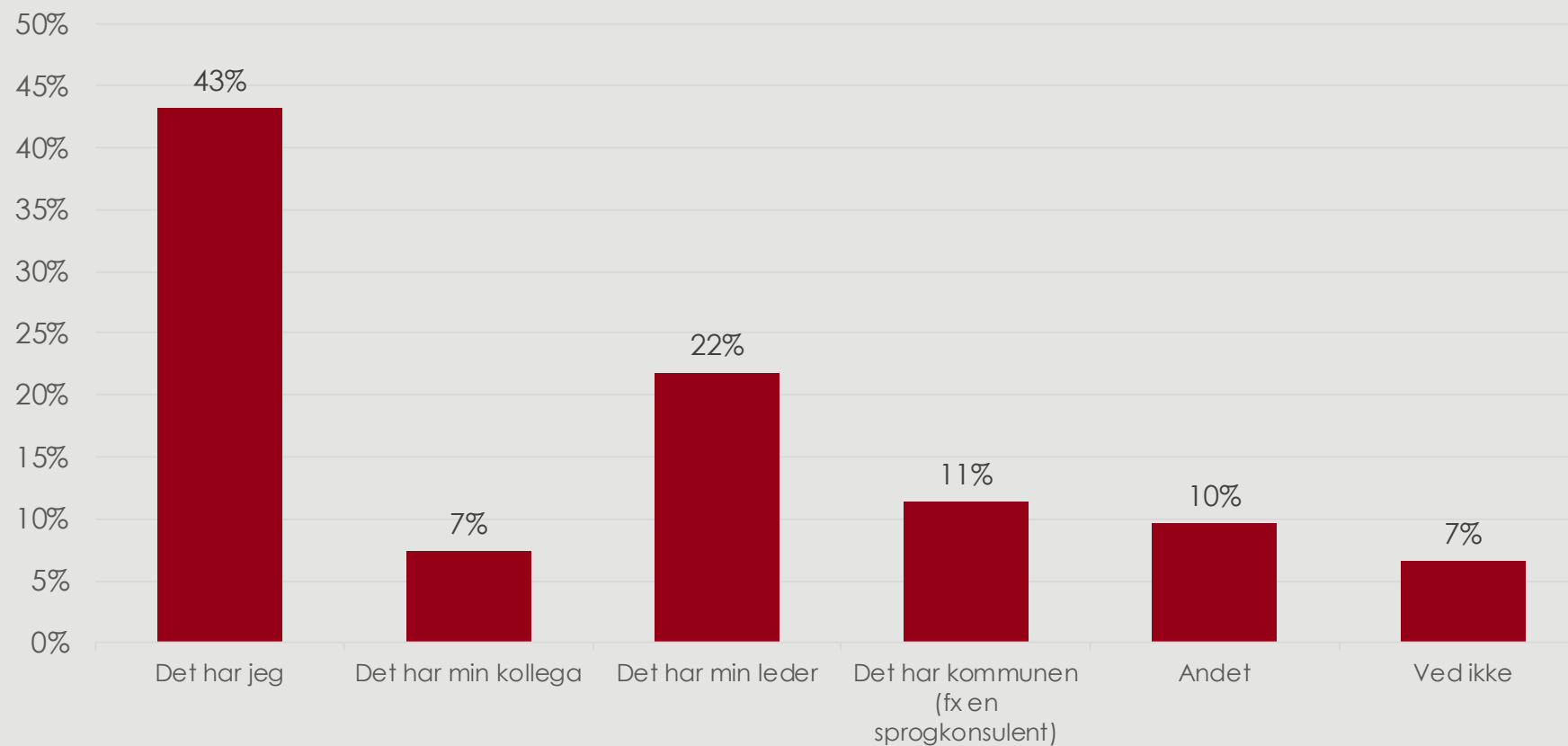
"Vi har rigtig mange andre ting, vi arbejder med og for få ressourcer til at nå det hele"

n = 251

41% af dem, som har taget initiativ til at købe LæseLeg, er ledere

Spg.: Hvem har taget initiativ til at købe LæseLeg?

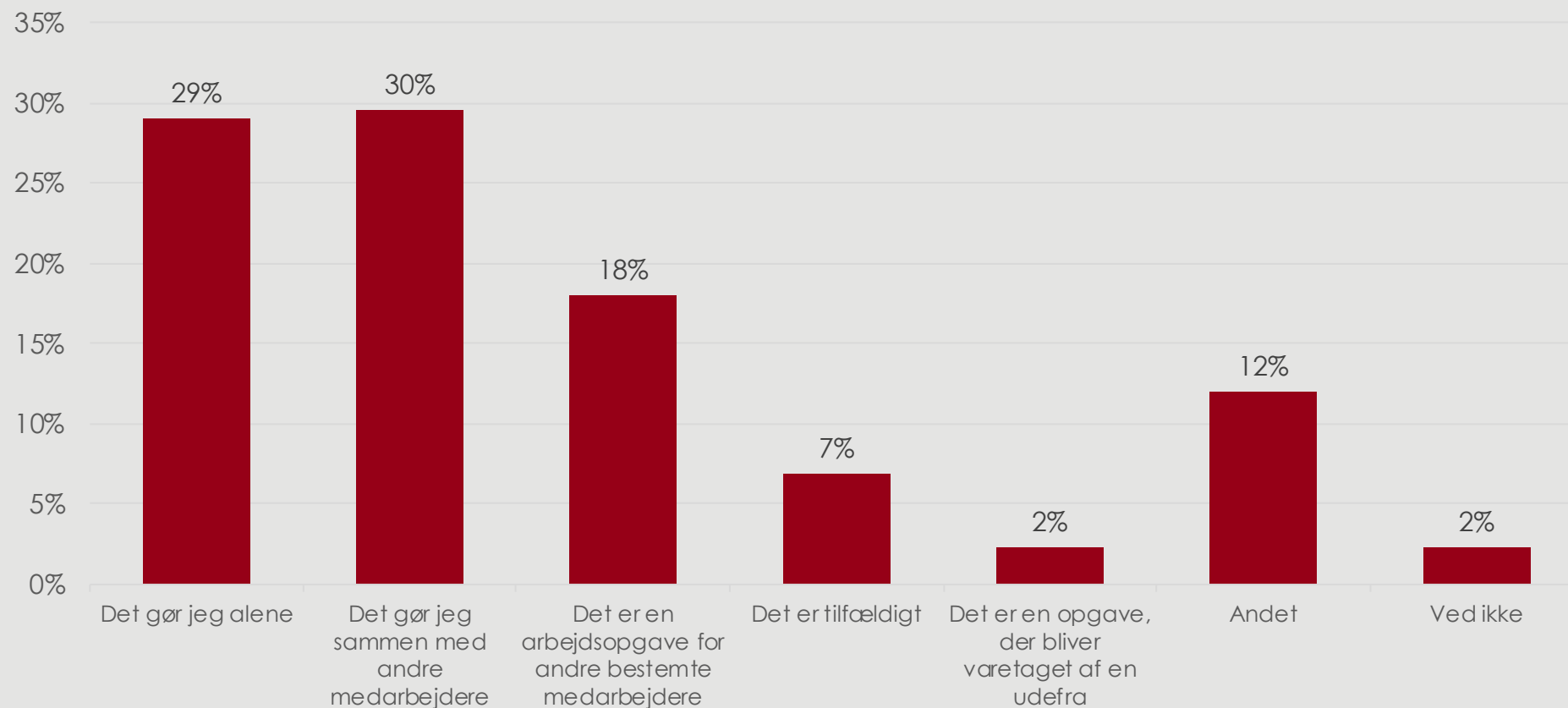
n = 229

*44 % af respondenterne i "det har jeg" kategorien er ledere.

** Andet-kategorien dækker over den sprogansvarlige i institutionen (33 %), en fælles beslutning i personalegruppen (33 %), en tidligere kollega/leder (27 %) og en sponsorgave (7 %).

Næsten 1/3 af respondenterne står alene med ansvaret for LæseLeg i institutionen

Spg.: Hvem står typisk for LæseLeg?

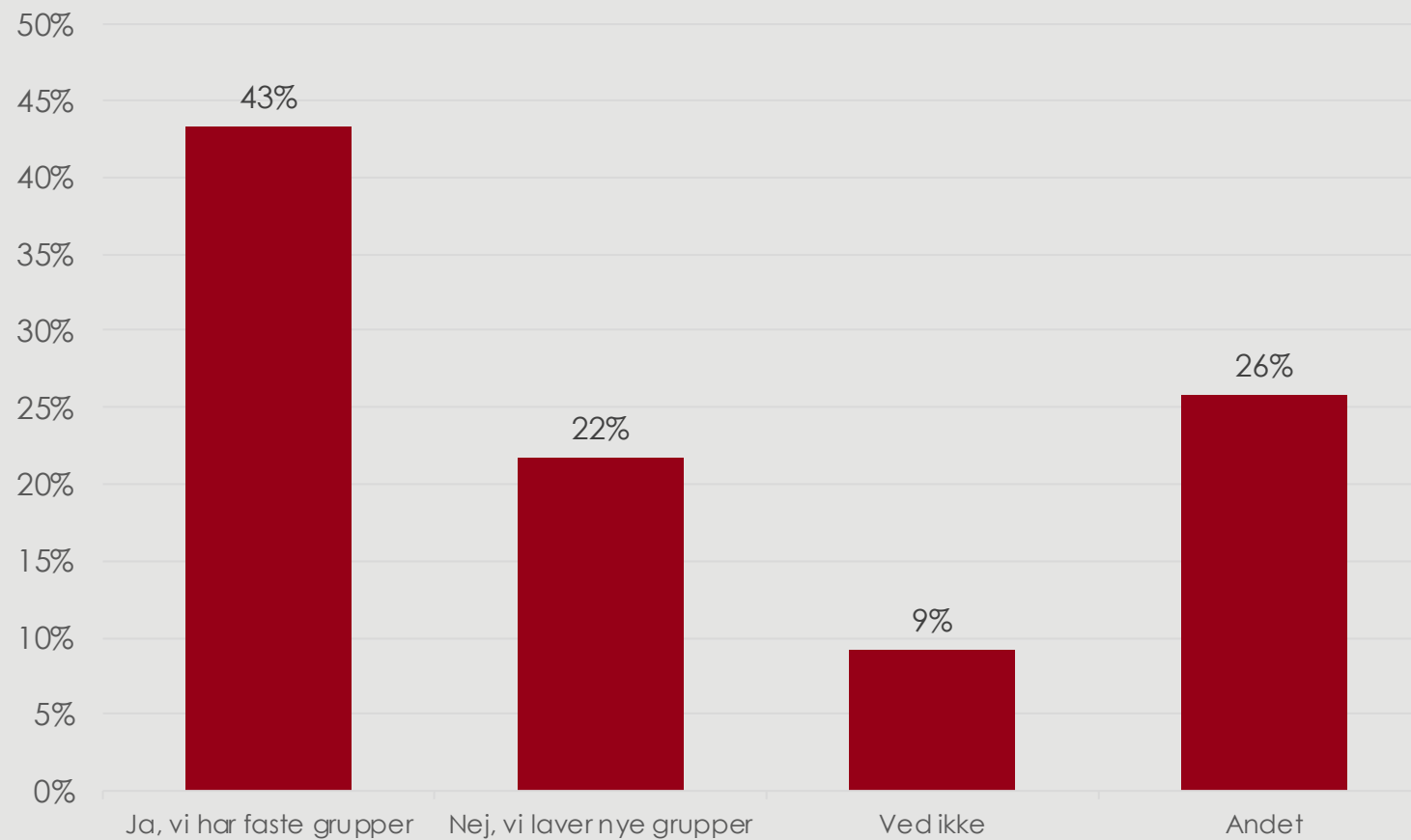

n = 217

* Andet dækker over: det er en fælles opgave for alle medarbejdere i institutionen (75 %), det gør pædagogerne i de institutioner, jeg er tilknyttet som sprogkonsulent (20 %), privat brug (5 %)

43% af respondenterne arbejder med faste LæseLeg-grupper

Spg.: Har I faste LæseLeg-grupper?

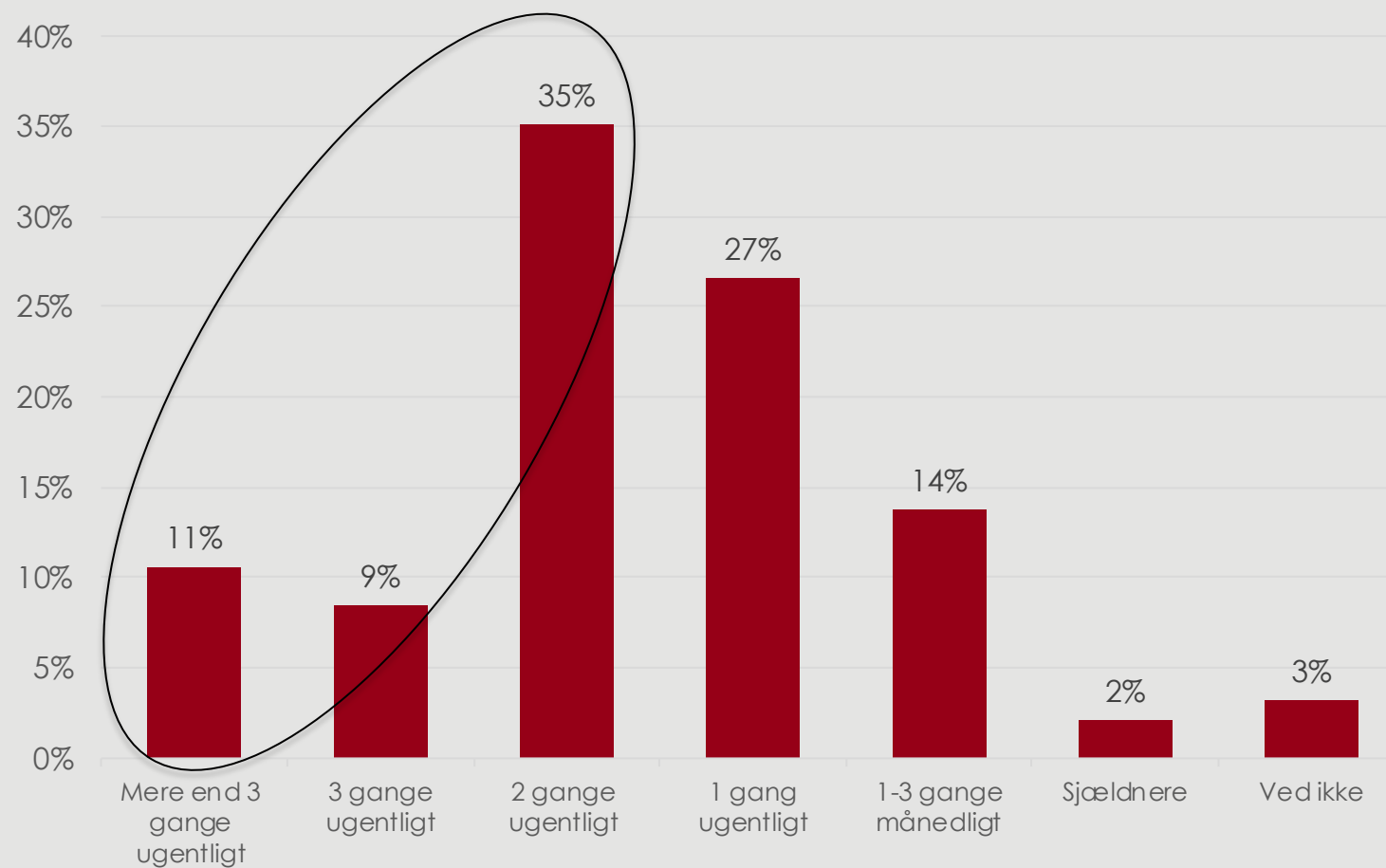

n = 217

*Andet dækker over: ingen faste grupper, da Læseleg kun bruges lejlighedsvist og efter behov (74 %), både faste og sporadiske læselegsgupper (12 %), bruger ikke Læseleg (14 %)

55% af dem, som har faste LæseLeg-grupper, mødes i gruppen 2 gange ugentligt eller oftere

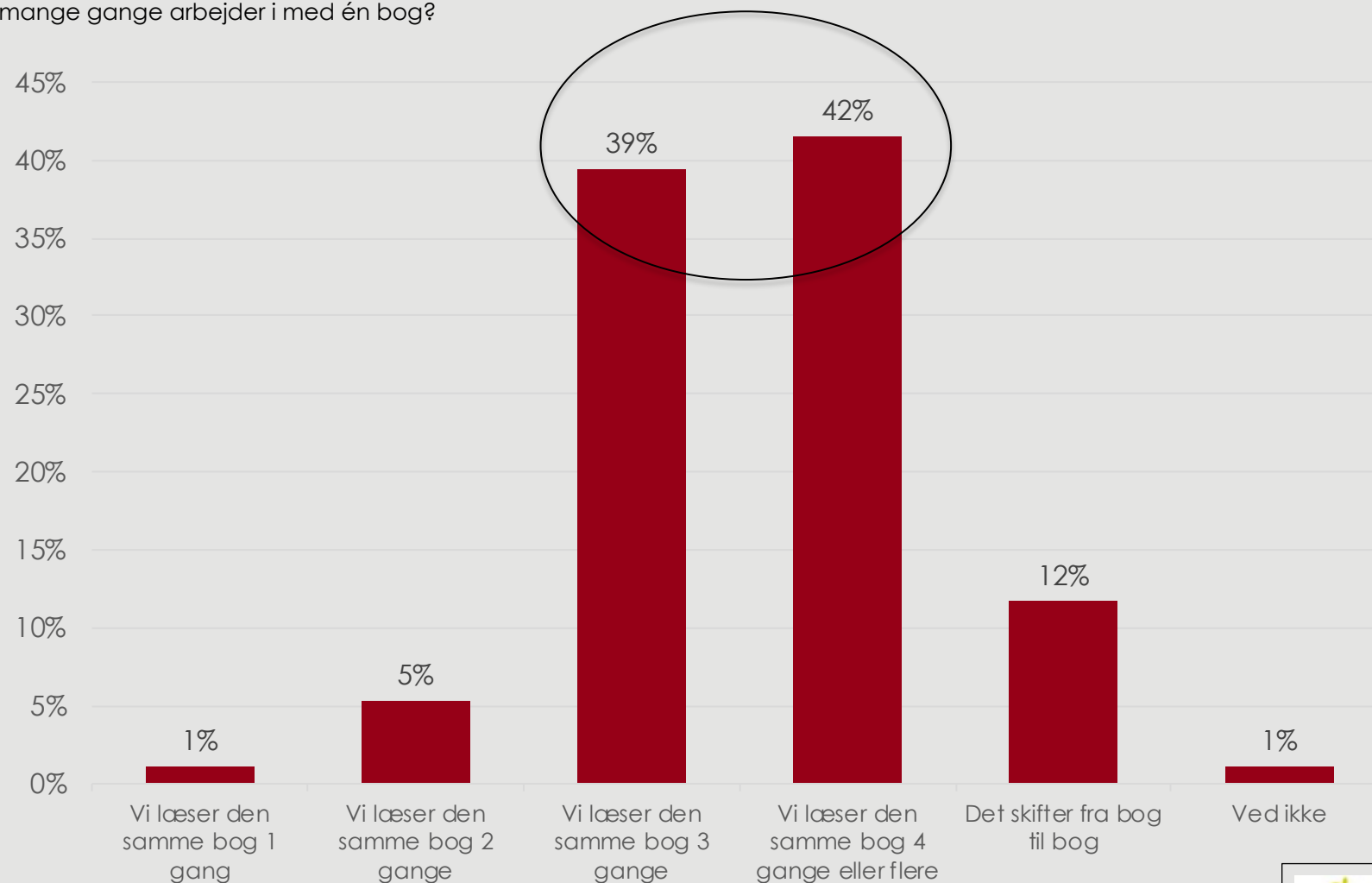
Spg.: Hvor ofte mødes man typisk i sin LæseLeg-gruppe?

n = 94

81% af dem, som har faste LæseLeg-grupper, læser den samme bog 3 gange eller flere

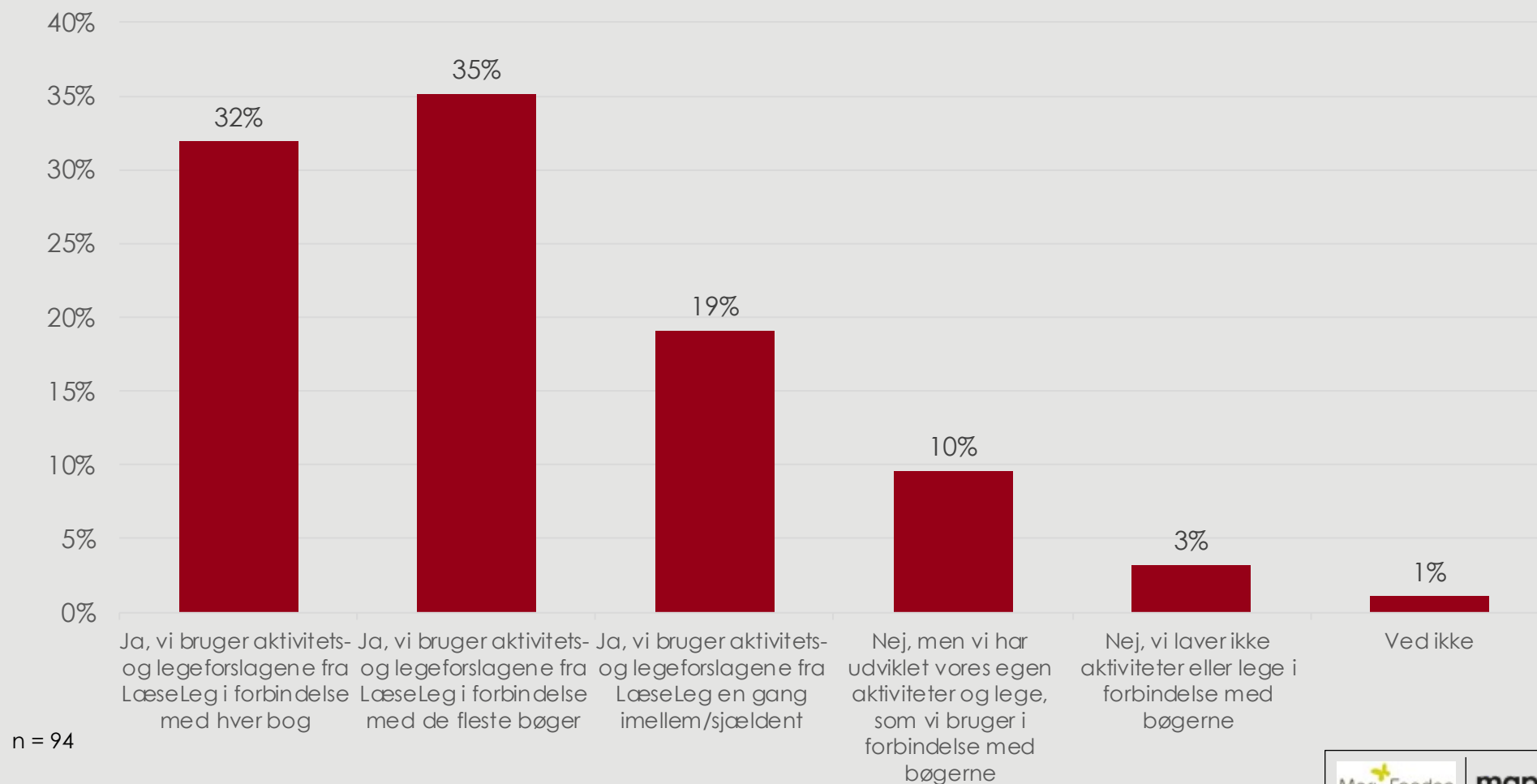
Spg: Hvor mange gange arbejder i med én bog?

n = 94

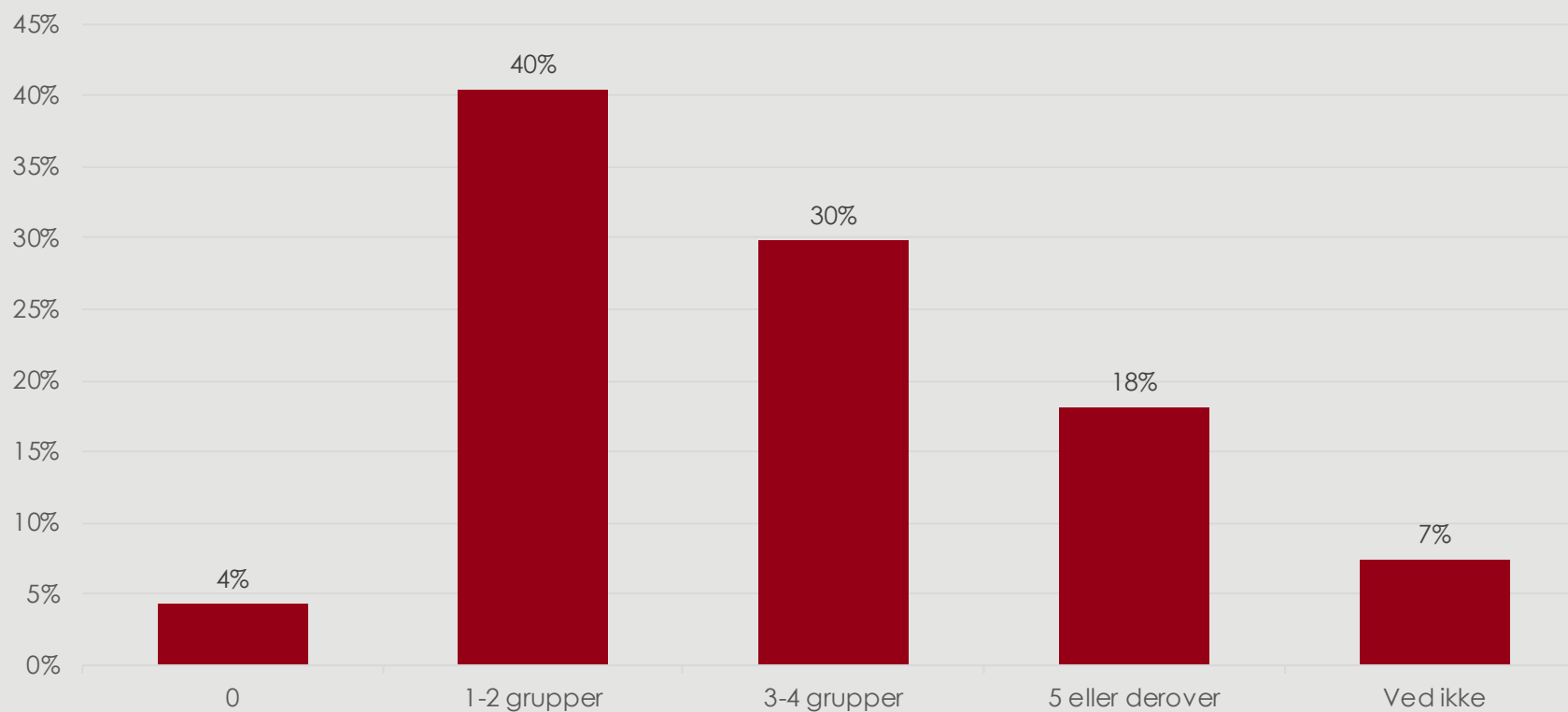
Ca. 2/3 af dem, som har faste LæseLeg-grupper, bruger aktivitets- og legeforslagene fra LæseLeg i forbindelse med de fleste eller alle bøger

Spg.: Bruger I nogle af aktivitets- eller legeforslagene fra LæseLeg?

40% af dem, som har faste LæseLeg-grupper, har pt. 1-2 grupper, mens 48% pt. har 3 grupper eller derover

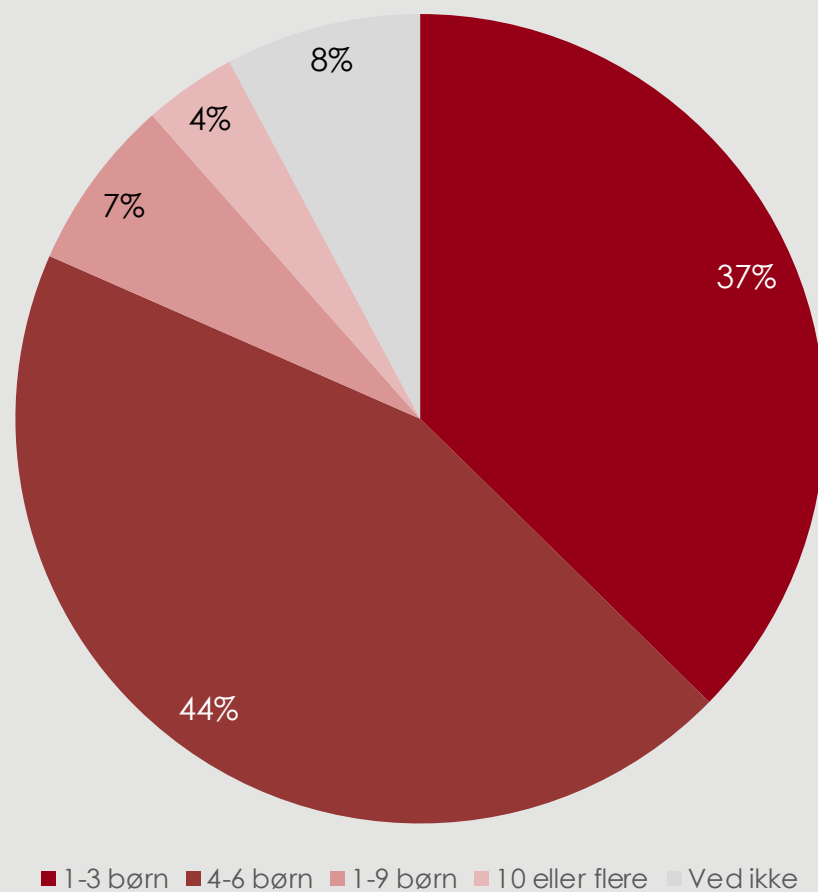
Spg.: Hvor mange LæseLeg-grupper har I pt. i institutionen?

n = 94

81% af respondenterne har LæseLeg-grupper på typisk 1-6 børn

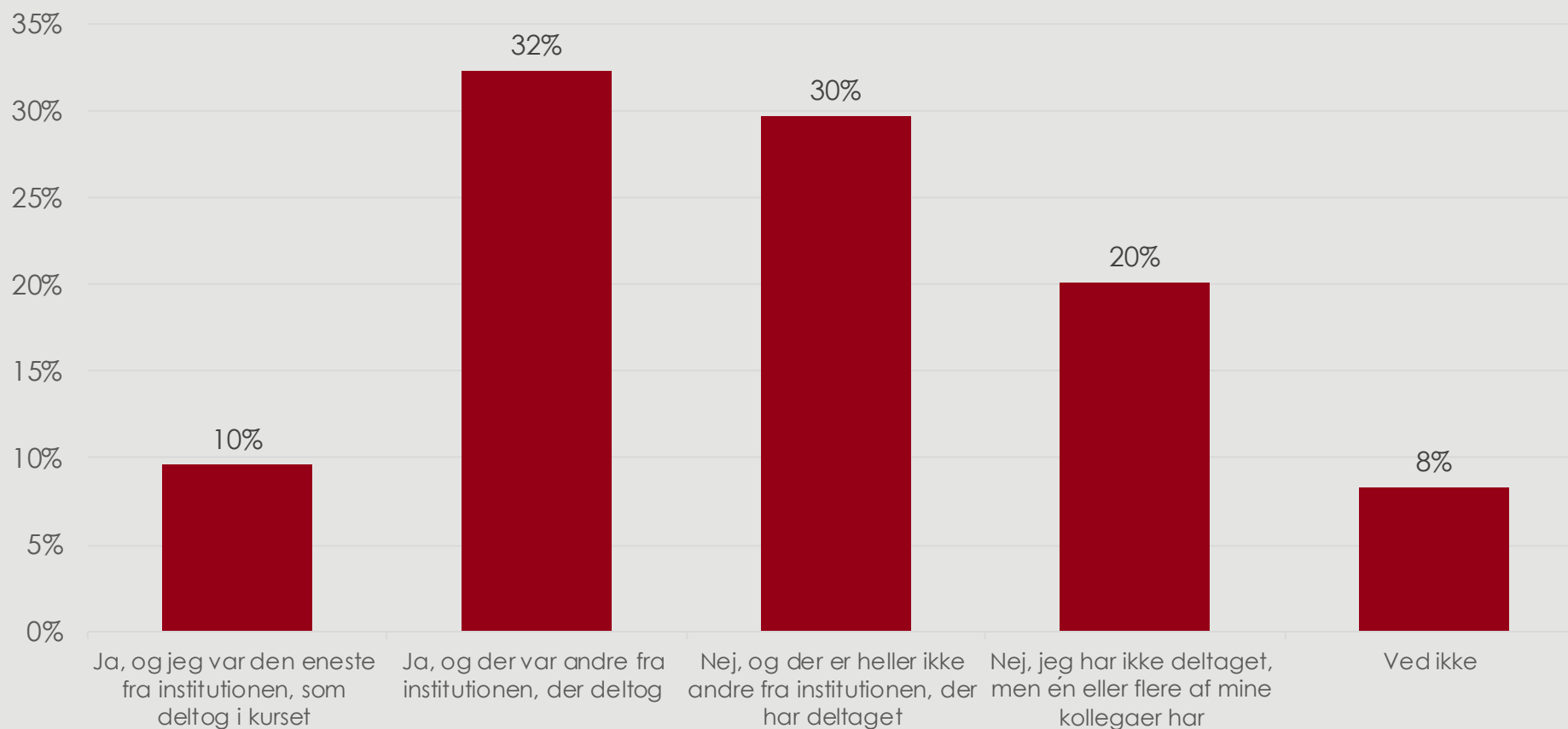
Spg.: Hvor mange børn er der typisk i en LæseLeg-gruppe?

n = 217

61% af respondenterne har enten selv været på LæseLeg-kursus eller har en kollega, der har været afsted

Spg.: Har du deltaget i et LæseLeg-kursus?

n = 229

LæseLeg er nemt at gå til, et godt værktøj til sproglig udvikling og er kompetenceopbyggende på flere parametre

"Jeg kan tydeligt mærke, at de usikre børn kommer meget mere på banen"

"Det er nemt tilgængeligt at arbejde med"

"Det er sjovt og meningsfuldt for børnene. Det styrker også det nære og kære imellem barn-barn- og voksen-barn- relationen"

"En bog, der bliver læst 3 gange på forskellige måder, gør, at sproget og forskellige vendinger sætter sig fast i børnenes hjerner. Gentagelser og snak gør forståelsen bedre for dem. Vi hører ofte længe efter, at en bog er læst, forskellige vendinger til forskellige situationer, f.eks. hvis vi skal være hurtige, kan børnene finde på at sige "i en vis fart" (Vitello)"

Generelt er LæseLeg materialet godt – men respondenterne efterlyser hjælp til aktiviteter og forankring

"Bare bliv ved at udbrede læseleg og måske flere kurser"

"Bindingen mellem institution og hjemmet"

"Det er ikke alle, der har den fornødne tid eller fantasi til, hvor meget man kan brede en bog ud til også at omfatte alle andre aktiviteter, som man laver i løbet af en dag. Her kunne det være en idé at foreslå flere kreative idéer"

"Evt. rabat ved deltagelse af flere fra samme institution. Det er altid bedst, når flere har været afsted, da det giver en fælles pædagogisk forståelse samt et fælles ansvar"

"Tydeliggør vigtigheden af, at alle børn har glæde af denne form for sprogindsats. Jeg er optaget af at højne alle børns sprog og ikke kun de børns sprog, som ikke er alderssvarende"